

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/5309,Wystawa-Warto-bylo-Niezalezne-Zrzeszenie-Studentow-AWF-Poznan-filia-w-Gorzowie-W.html>
07.04.2026, 06:06

Wystawa „Warto było - Niezależne Zrzeszenie Studentów AWF Poznań filia w Gorzowie Wlkp. 1980/1981” - Gorzów Wlkp., 7-29 października 2010

07.10.2010

Powstanie NZS było wyrazem protestu, sprzeciwu środowiska studenckiego wobec PRL-u. Pierwszymi, którzy postanowili założyć NZS na terenie AWF w Gorzowie Wlkp., byli m.in. Janusz Dreczka i Ryszard Franczuk. Pierwszym przewodniczącym (na rok akademicki 1980/1981) został student IV roku - Wojciech Ziemiak.

Gorzowski NZS od samego początku ściśle współpracował z ogólnopolskimi strukturami Niezależnego Zrzeszenia Studentów. W marcu 1981 r. zorganizowano I Ogólnopolską Konferencję NZS-ów Uczelni Sportowych. Udało się wytworzyć atmosferę miejsca, w którym można było porozmawiać w swoim gronie o specyficznych problemach uczelni sportowych i wspólnie działać na rzecz sportowej społeczności studenckiej. Zaproszenie na konferencję przyjęły AWF z kilku miast Polski.

W okresie legalnej działalności NZS mury gorzowskiej uczelni odwiedzili m. in. Bohdan Cywiński, Jan Józef Lipski, ks. Witold Andrzejewski, Maciej Zembaty. Ponadto studenci angażowali się w prace gorzowskiego teatru jako statyści w takich spektaklach jak: „Noc Dziadów”, „Kwiaty Polskie”. Po rocznej wspólnej działalności zawiązała się między działaczami NZS autentyczna, prawdziwa przyjaźń. Postanowiono podsumować pracę, a także zastanowić się nad dalszymi działaniami oraz podzielić się swoimi doświadczeniami z młodszymi koleżankami i kolegami, którzy mieli przejąć stery NZS-u podczas wspólnego wyjazdu wakacyjnego. Wszyscy chętni wyjechali do Wdzydz Kiszewskich w lipcu 1981 r.

W nowym roku akademickim studenci z Gorzowa solidaryzowali się z kolegami z Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu oraz Wyższą Oficerską Szkołą Pożarniczą w Warszawie i ich postulatami. Akcje protestacyjne, które wraz z rozwojem sytuacji zaostrzały swój przebieg, aż do strajku okupacyjnego włącznie, rozpoczęły się 11 listopada 1981 r. wiecem informacyjnym o sytuacji na polskich uczelniach. Strajk okupacyjny zawieszono 13 grudnia 1981 r. wraz z ogłoszeniem stanu wojennego na terytorium całego kraju.

Wprowadzenie stanu wojennego dla wszystkich było całkowitym zaskoczeniem. Działalność NZS-u została przez władzę natychmiast zawieszona, a 15 stycznia 1982 r. NZS rozwiązano. Dla wielu działaczy praca w tej organizacji skończyła się internowaniem. W tym okresie współpracowano z RKW NSZZ „Solidarność” w Gorzowie Wlkp. W lutym 1982 r. powstał na uczelni KSS „Zwycięzimy”.

Termin prezentacji: 7-29 października 2010 r.

Gorzów Wlkp., Akademia Wychowania Fizycznego, ul. Estkowskiego 13

NZS

Warto było

Niezależne Zrzeszenie Studentów
AWF Poznań filia w Gorzowie Wlkp.
1980/1981

Wystawa przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej
Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Szczecinie.

Patronat medialny:

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ